

Importance of ecological corridors and eco connectivity in Slovakia

NOVOHRAD PILOT AREA

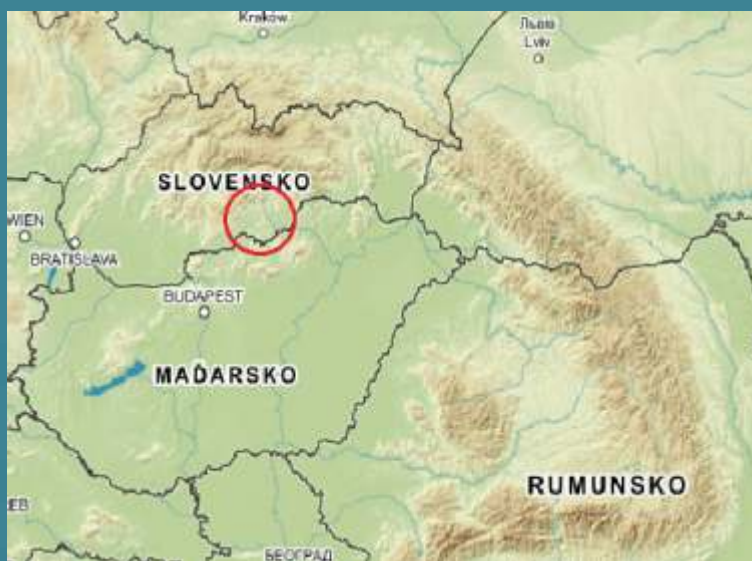
Polána © Ratislav Stanik

NOVOHRAD - NÓGRÁD CROSS-BORDER PILOT AREA

The pilot area neighbours SK/HU state border represented by the river Ipeľ/Ipoly. In Slovakia it intersects with two large protected areas: Protected Landscape Area (PLA) Polána in the north and Special Protection Area Poipлие in the south, on borders with Hungary.

The dominant feature of Polána PLA is the highest volcanic mountain range in Slovakia, Polána Mts., which was declared as a UNESCO Biosphere Reserve in 1990. Pilot area is rich both in Carpathian as well as Pannonian or even Mediterranean species, which are considered rare in Slovakia.

Scattered homesteads represent a characteristic landscape feature of the pilot area, which also determine high diversity of natural habitats.

MAIN LINEAR INFRASTRUCTURES THAT REQUIRES ATTENTION

- ▲ European route E58 (Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota)
- ▲ 1st class road I/16 (Zvolen – Rožňava – Košice)
- ▲ 1st class road I/75 (Závada – Lučenec) and I/71 (Lučenec – border crossing Šiatorská Bukovina – Hungary)
- ▲ Expressway R2 – section Kriváň – Tomášovce (under construction)
- ▲ Railway No. 160 (Zvolen – Košice)

NATURAL WEALTH OF THE REGION

Slovakia's rich biodiversity includes over 800 protected plant species and over 1000 protected animal species.

This includes large carnivores – bear, wolf and lynx, which also occur in our project area. Other species of Community Importance, which can be found here include Eurasian otter or wildcat.

The presence of birds, reptiles, and even invertebrates, is not only very rich, but many of them are rare species.

Ecodukt High Tatras © National Highway company

ECOLOGICAL CONNECTIVITY AND GREEN INFRASTRUCTURE

Animals use various natural elements for safe movement in nature. Forested areas or a group of trees constitute a green backbone which helps the animals move freely in the country.

During migration, animals have to cross places where their natural habitats intersect with human settlements and transport infrastructure, there they risk their lives. We can help them overcome obstacles safely by various measures, such as green bridges or underpasses.

Road fencing or the use of warning signs can also be used to prevent the accident.

But still, complex preventive approach is needed - to protect migration corridors in spatial planning and at the same time to plan mitigation measures to improve already deprived areas.

SOLUTIONS AND SAVEGREEN PROJECT BENEFITS

The SaveGREEN project is set to work on the critical theme of ecological corridors in the Carpathians and further mountain ranges of the Danuberegion.

The cross-sectoral approach creates an opportunity to integrate specific measures into inter-ministerial plans, brings together stakeholders and supports the implementation of solutions.

THREATS FOR ANIMAL MIGRATION

Just as humans, so do animals need to move freely in the country to live their lives. Obstacles that prevent them from free movement and which disrupt the ecological connectivity of their territory are mostly man-made; in the Novohrad – Nógrád pilot area, these include:

- Expansion of settlements,
- Linear transport infrastructure such as roads, highways and railways,
- Growth of recreational areas
- Land fencing
- Unsuitable biotopes (e.g. large treeless areas, agricultural lands, etc.)
- Regulated watercourses

Bears © David Lawson WWF

Ekologická konektivita a zelená Infraštruktúra na Slovensku PILOTNÉ ÚZEMIE NOVOHRAD

Poľana © Ratislav Stanik

NOVOHRAD - NÓGRÁD PILOTNÉ ÚZEMIE

Územie sa nachádza v prihraničnej oblasti Slovenska a Maďarska, kde hranicu tvorí rieka Ipel. Zasahuje do dvoch veľkých chránených území - Chránenej krajinej oblasti Poľana na severe a Chráneného vtáčieho územia Poíplie na juhu, na hranici s Maďarskom.

Dominantou CHKO Poľana je najvyššie pohorie vulkanického pôvodu na Slovensku „Poľana“. Tá bola v roku 1990 vyhlásená za biosférickú rezerváciu UNESCO.

Pilotné územie je bohaté na biodiverzitu, v hojnom počte sa tu vyskytujú karpatské ako aj panónske alebo dokonca mediteránne druhy, ktoré sú v rámci Slovenska zriedkavé. Zaujímavým krajinným prvkom v pilotnom území sú lazy, ktoré tiež vytvárajú vysokú pestrosť prírodných stanovišť.

INFRAŠTRUKTÚRA, KTORÁ SI VYŽADUJE POZORNOSŤ

- ▲ Európska cesta E58 (Zvolen – Detva – Lučenec – Rimavská Sobota)
- ▲ Cesta I/16 (Zvolen – Lučenec – Rožňava – Košice)
- ▲ Cesty I/75 (Závada – Lučenec) a I/71 (Lučenec – hraničný priechod Šiatorská Bukovina – Maďarsko)
- ▲ Rýchlostná cesta R2 – úsek Kriváň – Tomášovce (vo výstavbe)
- ▲ Železničná trať č. 160 (Zvolen - Košice)

PRÍRODNÉ BOHATSTVO REGIÓNU

Slovensko je krajina s bohatou biodiverzitou, ktorá zahŕňa viac ako 800 druhov chránených rastlín a viac ako 1000 druhov chránených živočíchov.

Medzi nimi sú i veľké šelmy – medvede, vlky a rysy, ktoré sa vyskytujú aj v území, v ktorom sa realizuje projekt SaveGREEN.

Okrem nich tu môžeme nájsť aj iné druhy európskeho významu - napr. vydru riečnu, či mačku divú. Bohato zastúpené sú vtáky, plazy aj bezstavovce.

Ekodukt Vysoké Tatry © Národná diaľničná spoločnosť

EKOLOGICKÁ KONEKTIVITA A ZELENÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Živočíchy využívajú na bezpečný presun rôzne prírodné prvky. Lesnaté oblasti alebo skupiny stromov tvoria sieť stanovišť, ktorá im pomáha v migrácii.

Pri migrácii musia prekonávať miesta, kde sa ich prirodzené biotopy stretávajú s ľudským osídlením a dopravnou infraštruktúrou, pričom riskujú život. Prekonať prekážky im môžeme pomôcť opatreniami, napr. postavením zelených mostov či podchodov. Ako ochranu pred zranením je možné použiť aj oplotenie cesty, alebo výstražné značky.

Stále však platí, že dôležitý je komplexný preventívny prístup, teda migračné koridory chrániť už vo fáze územného plánovania a súčasne realizovať aj nápravné opatrenia.

PRÍNOSY PROJEKTU SAVEGREEN

Projekt SaveGREEN sa venuje dôležitej téme ochrany biokoridorov v Karpatoch a ďalších pohoriach v Podunajskom regióne.

Medzisektorový prístup v projekte vytvára príležitosť na integráciu opatrení do medzirezortných plánov, zapája všetky zainteresované strany a podporuje realizáciu riešení.

Projekt tak zvýši prepojitelnosť zelenej infraštruktúry v oblasti Karpát, Álp a Balkánu.

HROZBY PRE MIGRÁCIU ZVIERAT

Rovnako ako sa človek potrebuje slobodne pohybovať po krajine, potrebujú to i zvieratá. Prekážky, ktoré ohrozujú migráciu živočíchov a narušujú konektivitu krajiny sú väčšinou vytvorené človekom. V území Novohrad-Nógrád ide najmä o:

- Rozširovanie zástavby
- Lineárnu infraštruktúru ako diaľnice, cesty a železničné trate
- Rozrastanie rekreačných oblastí
- Oplotenie
- Nevhodnú krajinnú štruktúru (rozsiahle plochy bez stromov, rozsiahle polia)
- Upravené rieky a vodné plochy

Medvede © David Lawson WWF